

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Irena Lipowicz

Warszawa, 28.V.2014

V.7220.32.2014.EG

Pan
Rafał Trzaskowski
Minister Administracji i Cyfryzacji
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W chwili obecnej przedmiotem mojego zainteresowania w aspekcie generalnym są problemy obywateli związane z obowiązkiem opłacania abonamentu za odbiornik radiowy i telewizyjny oraz działania egzekucyjne dotyczące zaległości abonamentowych.

Wzrastająca liczba skarg w tym obszarze skłoniła mnie do skierowania wystąpień generalnych do Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (dalej: „KRRiT”) oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej: „MKiDN”), w których podniesiono m.in. **kwestie związane z potrzebą rozważenia wstrzymania bądź zawieszenia, w określonych przypadkach, działań zmierzających do przymusowego wyegzekwowania zaległości abonamentowych**, jak również wątpliwości dotyczące zasad umarzania zaległości abonamentowych (RPO-678652).

W załączeniu przesyłam do wiadomości Pana Ministra kopię moich pism wraz z udzielonymi odpowiedziami.

Mając na uwadze, iż otrzymane wyjaśnienia nie rozstrzygają podniesionych przeze mnie wątpliwości, pragnę zwrócić się do Pana Ministra w tej sprawie, jako do organu sprawującego nadzór nad Poczta Polska S.A. (dalej: „Poczta Polska”), tj. podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowań egzekucyjnych w administracji w przedmiocie zaległości abonamentowych.

Przed wszystkim pragnę podkreślić, iż znaczna liczba skarg kierowanych do mojego Biura dotyczy osób starszych, które w rzeczywistości spełniają warunki uprawniające ich do skorzystania ze zwolnienia z opłaty abonamentowej, przewidzianego w art. 4 ust. 1

ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 728 ze zm. – dalej: „*uopab*”). Niemniej jednak, osoby te - najczęściej wskutek niewiedzy - nie dopełniły obowiązku złożenia stosownego oświadczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 3 *uopab*.

Ponadto, z napływających do mnie sygnałów wynika, iż w praktyce zdarzają się przypadki osób, wobec których można byłoby zastosować zwolnienie na podstawie *uopab* (osoby mające ustalone prawo do emerytury, które w przypadku zbiegu z prawem do renty rodzinnej, wybrały prawo do renty rodzinnej), ale stanowisko *Poczty Polskiej* w tym zakresie jest negatywne.

Wiele skarg dotyczy sytuacji, w których dochodzi do wszczęcia postępowania egzekucyjnego, pomimo tego że w przeszłości został dopełniony obowiązek zgłoszenia oświadczenia o możliwości korzystania ze zwolnienia lub też w przypadku, gdy odbiornik radiowo telewizyjny został wyrejestrowany. Problemem jest to, że obywatele najczęściej nie dysponują już dokumentacją potwierdzającą zgłoszenie zmian. Nadto, w większości osoby, które korzystały z prawa do zwolnienia na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów, niestety nie były świadome obowiązku złożenia stosowanego oświadczenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie *uopab* (art. 12 *uopab*).

W skargach pojawiają się również głosy, iż zaniechanie opłacania abonamentu nie było celowe i miało związek z krytyczną oceną przyjętego modelu finansowania telewizji publicznej, także przez przedstawicieli władzy państwowej.

Wreszcie indywidualne skargi obywateli dotyczą bezpośrednio działań *Poczty Polskiej*. Przykładowo w jednej ze spraw *Poczta Polska* nie uwzględniła przekreślenia przez obywatelkę w formularzu zgłoszenia zmiany danych pola „Zaprzestanie używania odbiorników, wyrejestrowanie odbiorników” w konsekwencji uznając, iż nie doszło do skutecznego wyrejestrowania odbiornika.

W mojej ocenie, w odniesieniu do powyższej przywołanych sytuacji, **konieczne byłoby niezwłoczne rozważenie przez *Pocztę Polską* zasadności wstrzymania lub zawieszania postępowań egzekucyjnych w administracji**. Niepokojący jest fakt, iż niejednokrotnie dochodzi do zakończenia egzekucji, jeszcze przed podjęciem decyzji w sprawie umorzenia lub rozłożenia na raty zaległości przez *KRRiT*, która ma istotne trudności z terminowym rozpoznawaniem wniosków. W sytuacji zaś, gdy dojdzie do wyegzekwowania opłat

abonamentowych, *KRRiT* umarza postępowanie w przedmiocie umorzenia lub rozłożenia na raty zaległości, jako bezprzedmiotowe.

Z punktu widzenia organu stojącego na straży konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela, nie do zaakceptowania jest stan, w którym na obywateli przerzucane są negatywne skutki z jednej strony braku terminowego rozpoznawania wniosków przez *KRRiT*, a z drugiej strony braku działania po stronie *Poczty Polskiej* zmierzającego do korzystania z prawa do zawieszania postępowania egzekucyjnego w administracji na podstawie art. 56 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 ze zm. – dalej: „*upea*”) do czasu uprawomocnienia się decyzji *KRRiT* albo do umorzenia tego postępowania stosownie do treści art. 59 § 1 pkt 9 *upea*.

Tym samym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra jako sprawującego nadzór właścicielski nad Poczta Polska wobec treści art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 5 września 2008 r. o komercjalizacji państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej „Poczta Polska” (Dz. U. z 2012 r., poz. 931 ze zm.) z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do podniesionych kwestii, a w szczególności o przekazanie informacji, w jaki sposób resort zamierza rozwiązać przedstawione problemy.

Z poważaniem
Jens Jijon

Załączniki:

- 1) Wystąpienie do Przewodniczącego *KRRiT* z 30 lipca 2013 r.;
- 2) Odpowiedź Przewodniczącego *KRRiT* z 11 września 2013 r.;
- 3) Wystąpienie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 31 lipca 2013 r.;
- 4) Wystąpienie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 12 listopada 2013 r.;
- 5) Wystąpienie do Prezesa Rady Ministrów z 17 stycznia 2014 r.;
- 6) Odpowiedź Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 31 stycznia 2014 r.